

11

Мирон Маркевич
має бути впевнений,
що йому ніхто
не заважатиме

15

Віктор
Серебряников:
«Віктору Маслову
я був як син»

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

UEFA
EURO2012
POLAND-UKRAINE

ЧЕТВЕР, 7 ЛИПНЯ 2011 РОКУ

№14

ПРЯМА МОВА

АДАМ ОЛЬКОВИЧ: «Для українців, які захочуть потрапити на матчі чемпіонату Євро в Польщі, будуть створені всі необхідні умови. Проблем з тим, щоб потрапити до Польщі, не буде».

Директор польського оргкомітету Євро-2012 про готовність Польщі прийняти українських уболівальників під час ЧЄ-2012

Такий футбол нам не потрібен!

фото з сайту ukraine.com

Всі — на фінал

ПЕРСПЕКТИВА. Найбільшою популярністю серед матчів Євро-2012 у фанів, які замовили і викупили квитки, користувався фінальний матч чемпіонату, який відбудеться в Києві. «Фінал завжди користується підвищеним попитом. І на Євро-2012 також, — повідомив Інформаційному центру «Україна-2012» операційний директор УЄФА Мартін Каллен. — Але до числа найбільш популярних матчів цього разу додалися ігри за участю польської збірної. Щодо фіналу, тут УЄФА ніколи не має проблем — всі тікети швидко продаються».

До слова, під час кампанії з продажу квитків було встановлено рекорд — понад 12 мільйонів замовлень на євротікети. Близько 80 відсотків замовлень надійшло з України та Польщі.

ТАБЛО

3460

км доріг,

що в основному зв'язують Львів, Київ, Харків, Донецьк і пункти пропуску на кордонах, передбачено програмою підготовки до Євро-2012 побудувати, реконструювати та капітально відремонтувати

Подібні інциденти на спортивних змаганнях краще попередити, щоб потім не гасити у пожежному порядку

БЕЗПЕКА. «Урядовий кур'єр» досліджує питання, як запобігти проявам насильства на матчах Євро-2012

Феміда покаже «червону картку» футбольним корупціонерам

ДОГРАЛИСЯ. Дедалі більше країн долучаються до боротьби з договірними матчами

Георгій КОСИХ,
«Урядовий кур'єр»

Турецька поліція затримала у 12 містах понад 40 осіб, які замішані в організації «договірняків». Серед них президент чинного чемпіона країни «Фенербахче» Азіз Йилдирим, представники клубів «Трабзонспор» і «Ескішехірспор», низка гравців, вклю-

чаючи членів збірної країни і двох легіонерів, три функціонери федерації футболу Туреччини, кілька тренерів.

Поліцейська операція, спрямована на виявлення осіб, причетних до подібних корупційних діянь, триває вже кілька місяців. Вона всіляко підтримується вищим керівництвом країни, яке ініціювало проходження у квітні через пар-

ламент закону, що передбачає до 12 років позбавлення волі за організацію договірних матчів. Тепер слово за Фемідою.

Ось що сказав в ексклюзивному коментарі «УК» відомий в минулому футбольний арбітр, нині технічний директор ФФУ Костянтин Вихров:

належний порядок, і нині ми бачимо там повні стадіони, бо футболісти віддаються грі, чесній спортив-

ній боротьбі з першої до останньої хвилини. Тому те, що сталося в Туреччині, слід тільки вітати. У боротьбі з «договірняками» мають об'єднати зусилля як громадські організації, передусім федерації футболу і їх спеціалізовані комітети, так і державні органи правопорядку, які знають форми і методи стеження, збирання доказів.

Ділкам від футболу стає дедалі важче робити брудні справи. Ще свіжі в пам'яті «очисні» процедури, вжиті щодо них в Італії, Німеччині. Пройшла через це й батьківщина футболу — Англія. Навела належний порядок, і нині ми бачимо там повні стадіони, бо футболісти віддаються грі, чесній спортив-

ній боротьбі з першої до останньої хвилини. Тому те, що сталося в Туреччині, слід тільки вітати. У боротьбі з «договірняками» мають об'єднати зусилля як громадські організації, передусім федерації футболу і їх спеціалізовані комітети, так і державні органи правопорядку, які знають форми і методи стеження, збирання доказів.

Є за що змагатися!

Віктор КАЛІНІЧ
для «Урядового кур'єра»

КОШТОРИС. Загальний призовий фонд фінальної частини Євро-2012 становитиме €196 млн. Це на 12 млн більше порівняно з турніром в Австрії та Швейцарії. Таке рішення було прийняте під час засідання виконавчого комітету УЄФА в Ньоні.

Кожний учасник турніру заробить €8 млн (на Євро-2008 — 7,5). За вихід з групи команди отримають по €2 млн, за вихід до півфіналу — по три. Фіналіст чемпіонату стане багатшим на €4,5 млн, а переможець вирішального поєдинку — на €7,5 млн. За кожну перемогу на груповому етапі командам буде перераховано по мільйону євро, за нічию — вдвічі менше. Максимальний прибуток майбутнього чемпіона Старого Світу становитиме €23,5 млн.

Серед нововведень Євро-2012 — премії збірним, що займуть треті місця на груповій стадії фінального турніру. Ці команди отримають по €1 млн.

Члени виконкому затвердили місце та час проведення жеребкування плей-офф кваліфікації Євро-2012. Воно відбудеться в Кракові 13 жовтня. Ухвалено процедуру жеребкування фінальної частини турніру, що пройде 2 грудня о 19.00 за київським часом у палаці мистецтв «Україна» в Києві.

— Місяць тому я особисто відвідав Україну та Польщу, — зазначив генеральний секретар УЄФА Джанні Інфантино. — Ми побачили світло в кінці тунелю — робота кипить. Потрібно ще багато чого зробити, однак ми позитивно налаштовані. Вже зараз ми побачили зміни настрою в обох країнах. Із наближенням Євро-2012 кожен прагне зробити свій внесок у підготовку до турніру.

Були змінені дати проведення фінальної частини чемпіонату Європи-2013 серед молоді в Ізраїлі — з 15–29 червня на 5–18 червня. Таким чином вдалося уникнути збігу з проведенням Кубка конфедерацій ФІФА у Бразилії, що пройде 15–30 червня того ж року.

Виконком УЄФА підтримав пропозицію вшановувати гравців, які досягають позначки у 100 матчів за національну збірну. Їм будуть вручати спеціальні медаль та кепку під час ювілейного матчу (або одного з наступних) на домашньому стадіоні.

Україна у третьому кошику

Андрій САВЧУК для «Урядового кур'єра»

КВАЛІФІКАЦІЯ. Збірна України перебуватиме у третьому кошику при жеребкуванні відбірних груп чемпіонату світу 2014 року, яке відбудеться 30 липня у Бразилії.

Принцип європейської кваліфікації на світову першість звичайний: вісім груп по шість команд і одна з п'яти. Дев'ять переможців автоматично кваліфікуються у фінальну частину турніру, а вісім збірних, що посіли другу позицію, у плей-офф розіграють між собою ще чотири путівки. Гірша друга команда з усіх дев'яти груп у плей-офф не потрапляє.

Розподіл збірних по кошиках:

- 1 Іспанія, Нідерланди, Німеччина, Англія, Португалія, Італія, Хорватія, Норвегія, Греція
- 2 Сербія, Словенія, Росія, Франція, Чорногорія, Швейцарія, Словаччина, Данія, Швеція
- 3 Туреччина, Чехія, Ізраїль, Ірландія, **УКРАЇНА**, Бельгія, Румунія, Боснія-Герцеговина, Болгарія
- 4 Литва, Албанія, Угорщина, Білорусь, Грузія, Вірменія, Північна Ірландія, Шотландія, Польща
- 5 Австрія, Естонія, Латвія, Фінляндія, Македонія, Молдова, Кіпр, Азербайджан, Уельс
- 6 Ісландія, Люксембург, Фарерські острови, Казахстан, Ліхтенштейн, Мальта, Андорра, Сан-Марино.

Лондон — футбольна столиця

ПЕРСПЕКТИВА. Визначені стадіони, які 2013 року прийматимуть фінали двох головних єврокубкових турнірів. Вирішальний матч Ліги чемпіонів УЄФА відбудеться на лондонському «Уемблі», а в столиці Нідерландів — на «Амстердам Арені» — відбудеться фінал Ліги Європи УЄФА. Переможці цих двох поєдинків битимуться за Суперкубок УЄФА на стадіоні «Еден» у Празі.

— Футбольна асоціація Англії (ФАА) була заснована в 1863 році, і 2013 р. вона святкуватиме своє 150-річчя, — пояснив Мішель Платіні. — Враховуючи важливість цього історичного моменту, а також те, що ми святкуватимемо 150 років з часу появи на світ правил футболу, ми визнали необхідним, щоб УЄФА допоміг ФАА відсвяткувати свій ювілей особливим чином. Саме тому ми вирішили, що фінал Ліги чемпіонів в 2013 році повернеться до Англії.

Нагадаємо, що в сезоні 2011/12 фінал Ліги чемпіонів відбудеться 19 травня на «Мюнхен Арені», а за десять днів до цього на Національному стадіоні у Бухаресті буде зіграний вирішальний поєдинок Ліги Європи.

ПРОГНОЗИ

Урок Яковенку, застереження для Блохіна

ПІСЛЯМОВА. Провальний виступ національної «молодіжки» розчарував навіть зарубіжних фахівців

Валерій РЕКУНОВ,
«Урядовий кур'єр»

Після того, як національна збірна не витримала випробування Францією, погляди уболівальників сфокусувалися на підопічних Павла Яковенка. Очікування від фінального турніру чемпіонату Європи серед молодіжних команд були величезними. Спеціалісти ще задовго до стартового свистка називали наших молодих талантів ледь не найперспективнішими за всю історію незалежності. Семеро виконавців уже надягали синьо-жовту форму головної команди країни, троє з них вважалися гравцями основного складу національної дружини.

Випромінював оптимізм і головний тренер «молодіжки».

— Я б рекомендував Олегу Блохіну перевірити на серйозному рівні всіх моїх гравців, — заявив Павло Яковенко. — Буду щасливий, якщо підопічні досягнуть успіху на турнірі в Данії, а за рік захищатимуть честь країни на Євро-2012. Не можу стверджувати, що ми обов'язково переможемо, але хлопці боротимуться за це.

Подивитися на власні очі, як наші 22–23-річні футболісти надії виглядають на фоні своїх іспанських, англійських та чеських однолітків, у Скандинавію вирушив тренерський штаб національної збірної практично в повному складі. Навряд чи Олег Блохін, Андрій Баль та Юрій Калитвинцев залишилися задоволеними побаченням. Один забитий м'яч, одне набране очко з дев'яти можливих — найгірші показники не тільки в квартеті А, але й серед усіх восьми учасників. Такі невтішні підсумки виступу Тараса Степаненка та його партнерів.

Богдан Бутко з партнерами склали зброю перед майбутніми чемпіонами Європи

На літніх Іграх-1988 в Сеулі молодіжну збірну колишнього Союзу до олімпійського золота вели за

Євгена Коноплянку, Андрія Ярмоленка, Ярослава Ракицького. Перші двое стали ледь не головним

— Склалося враження, що футболісти вийшли не з бажанням битися за перемогу, а немов на прогулянку, — зазначив один із тренерів національної збірної Юрій Калитвинцев. — Напередодні старту багато говорилося про те, що Україна серед фаворитів турніру. Однак ці розмови необхідно підкріплювати відповідною грою та самовіддачею. На жаль, цього хлопці не продемонстрували. Нашим «зіркам» потрібно думати не про якісь зарубіжні клуби, а насамперед про те, як покращити свій зіпсований імідж.

Ще різкіше висловився оглядач однієї з іспанських газет. На його думку, Україна вважалася перспективною командою на чолі з учнем Валерія Лобановського — Павлом Яковенком. А насправді виявилася восковою фігурою.

Як оцінив побачене в Скандинавії Олег Блохін, ми дізнаємося на початку серпня. Саме тоді тренер оголосить список гравців, запрошених на контрольну зустріч зі Швецією.

ТАБЛО «УК»

Чемпіонат Європи серед молодіжних команд

Чехія — Україна — 2:1 (Дочал, 49, 56 — Білий, 88)

Україна — Англія — 0:0

Іспанія — Україна — 3:0 (Мата, 10, 72, з пенальті, Адріан, 27)

ПІВФІНАЛИ

Іспанія — Білорусь — 3:1 (у додатковий час)

Швейцарія — Чехія — 1:0 (у додатковий час)

ФІНАЛ

Іспанія — Швейцарія — 2:0

собою беззаперечні лідери — Олексій Михайличенко та Ігор Добровольський. На переможному для нас Євро-2009 серед юнаків приклад партнерам показували кияни Кирило Петров, визнаний кращим футболістом фінального турніру, його одноклубник Денис Гармаш та Сергій Кризов із запорізького «Металурга».

На полях Віборга та Хернінга ми розраховували побачити у всій красі потенційних зірок континентальної першості —

розчаруванням ярмарки футбольних талантів. Наприклад, у стартовому матчі проти Чехії один із лідерів «Дніпра» за 90 хвилин спромігся зробити лише сім передач у штрафну суперника, з п'ятнадцяти індивідуальних мікроуделів поступився вдесяти, а загалом припустився 34% браку. У Ярмоленка цей показник виявився більшим на два відсотки, у динамівського форварда Романа Зозулі взагалі зашкалював — 47% програних двобоїв.

ПРЯМА МОВА

Леонід БУРЯК,
екс-тренер збірної України:

«Висновок однозначний: останнє місце в групі — це провал. Зараз у лавах «молодіжки» зібрані всі найкращі, хто є в Україні. Коноплянка, Ракицький і Ярмоленко — справді дуже талановиті хлопці.

Але на полях Данії з'ясувалося, що наша молодь ще не доросла до рівня справжнього європейського футболу. Які шанси лідерів «молодіжки» зіграти на Євро-2012? Передусім, це залежить від них самих. Головне, щоб вони пам'ятали: у тихому болоті насправді нічого вартісного не утвориться».

Євген КОТЕЛЬНИКОВ,
заслужений тренер України:

«Виступ наших хлопців на полях Віборга і Хернінга показав: розраховувати на значне підсилення тренерському штабу національної збірної не доводиться. Що ми могли протиставити тим же іспанцям? Практично нічого. Увесь футбольний світ ламає голову над тим, як протистояти «Барселоні». Але нічого придумати не може. Така сама картина і на юнацькому рівні. У складі іспанської «молодіжки» грав нападаючий «Атлетика» Ікер Муніян, якому лише 18 років. Ми про таке можемо тільки мріяти».

Ігор ЯВОРСЬКИЙ,
заслужений тренер України:

«На мій погляд, наші футбольні надії отримали добрий урок. Можливо, зараз футболісти спустяться з небес на землю. Адже для всіх неупереджених спостерігачів очевидно: майбутніх зірок розбесити в клубах, де вони виступають. Павлу Яковенку в даному випадку важко було щось змінити. З іспанцями нам конкурувати проблематично. Але Чехія та Англія були цілком до снаги. Ті ж чехи продемонстрували справжній чоловічий характер, — те, чого не було в нас».

Олександр СОПКО,
екс-захисник донецького «Шахтаря»:

«Напередодні фінального турніру підопічні Павла Яковенка грали контрольні матчі проти колективів фізкультури районів Київської області. Такі «прогулянкові» спаринги не дозволили визначити кістяк молодіжної збірної. Ось чому наш склад проти Чехії та Англії відрізнявся майже на 50%. До затвердження Олега Блохіна говорилося про перспективи очолити національну дружину Яковенком. Євро-2011 довів: один з учнів Лобановського до цього не готовий».

З ПЕРШИХ ВУСТ

«Наших уболівальників «бронза» вже не задовольняє»

Головний тренер «Металіста»
Мирон МАРКЕВИЧ

Свого часу Мирон Богданович працював у львівських «Карпатах» і «Кривбасі», «Волині» і запорізькому «Металурзі». З 2005 року очолює харківський «Металіст» — команду, яка під його керівництвом стала «третьою силою» українського футболу. Зустрівшись із заслуженим тренером країни, наш кореспондент звернувся до нього з проханням поділитися секретами успіху та спрогнозувати гру нашої збірної під час Євро-2012.

Батьківська наука не пройшла даром

УК Мироне Богдановичу, з чого починався ваш шлях у великий футбол?

— Мій батько був дитячим тренером у містечку, де я народився. Тільки-но почав ходити, він поклав біля мене м'яч. На той час, а це були 56-й — 57-й роки, шкіряна куля скоріше нагадувала диню. Але відтоді й до сьогодні я можу правильно ударити по м'ячу. Батьківська наука не пройшла даром.

УК Чим захоплювалися в дитинстві, окрім футболу?

— Мама ніяк не могла змиритися з першою моєю пристрастю, оскільки мала витончену натуру. Вона мріяла, аби я грав на фортепіано. Скажу чесно, вісім років я вчився в музичній школі із задоволенням. То було моє перше захоплення музикою. Пізніше була англійська школа — єдина у Львові. Не знаю, як мене прилаштували туди батьки, але і до сьогодні мені вистачає здобутих знань. Ще одне моє захоплення — рибалка. Коли випадає вільний час, намагаюсь посидіти з вудкою.

УК Які батьківські настанови допомогли вам у дорослому житті?

— Тато і мама завжди повторювали: якщо не працюватимеш — нічого з тебе не вийде. Отож кожний день розписувався по хвиликах: то футбол, то музика, то англійська чи репетитори з різних предметів. До роботи батьки привчили мене з дитинства, за що їм щиро вдячний. Зараз намагаюся донести до молодих гравців просту істину — у житті не варто шукати легких шляхів.

УК Що для вас головне у тренерському процесі?

— Футбол — це гра, в якій все однаково важливе — фізична готовність, тактика і техніка. Але на першому місці — психологічна підготовка. Інколи можна обіграти найсильнішу команду, а можна програти найслабшій. Минулого сезону ми, на жаль, не раз це демонстрували.

Усе пізнається в порівнянні

УК Ви прийняли «Металіст», прямо скажемо — далеко не зіркову команду, і зуміли створити міцний колектив. Зараз йому під силу боротьба не лише за «бронзу», яку ваші підопічні завоювали в'яте поспіль, а й за медалі вищої проби. Отже, президент клубу не помилився у виборі тренера?

— Я вдячний Олександру Ярославському за довіру та можли-

ють чимало іноземних гравців. Як вдається долати мовний бар'єр з легіонерами?

— Із сербами проблем немає — вони розуміють російську мову. Папа Гуїє з Сенегалу також вивчив російську. З аргентинцями спілкуємося іспанською через перекладачів.

УК Ще зовсім недавно у складі «Металіста» виблискував бразильський віртуоз Жажа Коельо, який став справжнім уболівальцем харківських уболівальників. Чи втратила команда від його переходу?

— Жажа зараз у Туреччині грає за «Трабзонспор», де також забиває красиві м'ячі. Інколи телефонує мені. Зізнається, що дуже сумує за Харковом. У цьому немає нічого дивного: кожен футболіст, який іде з команди, забиває з неї якусь свою частинку. Ми багато втратили не тільки від переходу бразильця, а й Валентина Слюсаря. Напевне, я дещо поспішив з 33-річним півзахисником, який підписав контракт з київською «Оболонню», і визнаю це.

Мирон Маркевич має бути впевнений, що йому ніхто не заважатиме у роботі з командою

вість працювати з таким колективом. У свою чергу намагаюсь сумлінно виконувати свою роботу.

УК Який із матчів за тривалу тренерську кар'єру запам'ятався вам найбільше?

— Я пам'ятаю усі матчі. Але найяскравіші, напевно, ті, коли харків'яни починали грати в європейських клубних турнірах. Приміром, першим нашим суперником був англійський «Евертон» — дуже серйозна команда.

Нещодавно мені потрапила на очі статистика, де зафіксована сота перемога «Металіста» під моїм керівництвом у чемпіонатах країни. Трапилося це у матчі з київським «Арсеналом». Буду радий, коли буде й двохсот.

УК У «Металісті», як і в більшості українських команд, виступа-

Щодо Коельо, то він не приховує бажання повернутися в «Металіст». Усе, як-то кажуть, пізнається в порівнянні.

Суддівство стало об'єктивнішим

УК Як ви оцінюєте сезон, що закінчився?

— Ми завоювали бронзовий комплект нагород — результат не можна вважати провальним. Але вболівальники бронзою вже наситилися. Їм хочеться значно більшого, як, до речі, і нам. Цьогоріч через об'єктивні причини не вдалося зробити крок уперед. Травми ключових гравців (у лазарет одночасно потрапили Папа Гуїє, Вільягра, Пшеничних, Бордіан, Березовчук, Романчук) підкосили команду. Адже без надійного захисту розраховувати на серйоз-

ДОСЬЄ «УК»

Мирон МАРКЕВИЧ. Народився 1 лютого 1951 р. у Винниках (Львівщина). Заслужений тренер України.

Перший тренер — Богдан Маркевич. Виступав за команди: «Карпати» (Львів, дублери) — 1970–72 рр., СКА (Львів) — 1973, «Спартак» (Орджонікідзе) — 1974, «Торпедо» (Луцьк) — 1976–77 рр.

Закінчив Львівський інститут фізкультури та Вищу школу тренерів у Москві. У «Карпатах» на тренерській посаді працював з липня 1992 р. з перервами. Тренував команди «Волинь» (Луцьк), «Поділля» (Хмельницький), «Кривбас» (Кривий Ріг), «Металург» (Запоріжжя), «Анжи» (Махачкала, Росія).

З 2005 р. — головний тренер харківського «Металіста».

ний результат не доводиться. З подібною проблемою за всю свою тренерську кар'єру стикаюся вперше.

УК Нещодавно «Металіст» придбав двох перспективних гравців з Аргентини. Чи задоволені ви їхньою віддачею, бо за словами вболівальників вона не відчутна?

— По-перше, це молоді футболісти. Коли вони прилетіли в Україну, на той час у них на батьківщині була спека, а у нас — 25 градусів морозу. Ви розу-

ява на вітчизняний суддівський корпус?

— Однозначно суддівство стало об'єктивнішим. Настільки я знаю, Колліну колеги не тільки поважають, а й побоюються. Звичайно, кожен арбітр може помилитися. Важливо, щоб не було упередженості. Настільки вистачить ентузіазму у куратора наших службовців Феміди, я не знаю. Скажу лише, що з його появою тренерам стало значно спокійніше.

В одну річку двічі не вступають

УК Як ви ставитесь до призначення головним тренером національної збірної Олега Блохіна?

— Нормально. Напевно він досягне найкращого результату для господарів турніру. На мій погляд, Юрій Калитвинцев не справився зі своїм завданням. Тому Блохін — найоптимальніша кандидатура. Я щиро бажаю йому успіху.

УК А самі не шкодуєте, що відмовилися тренувати Шевченка та його партнерів?

— Звичайно шкодую. Але тоді мені треба було залишити харківський клуб. На жаль, існували й інші підводні течії, незалежні від мене. Розумієте, я мав на 100% бути упевненим, що мені ніхто не заважатиме, я робитиму те, що вважаю за потрібне. Проте зі мною два місяці не підписували контракт. Схоже, чекали, що ми програємо комусь. Зрештою, мої стосунки з Федерацією футболу були оформлені офіційно. Але я побажав, що каші там не зварити, і вирішив тренувати лише «Металіст».

УК А якщо Олег Блохін запропонує місце в тренерському штабі, ви погодитесь?

— Ви справді думаете, що я пішов з посади головного тренера збірної, аби потім бути чимось помічником? В одну річку двічі не вступають.

УК Чи ризикнете дати прогноз на Євро-2012 щодо виступу підопічних Блохіна?

— Для іміджу держави дуже важливо, щоб збірна України, принаймні, вийшла з групи. Я дуже того хочу. Але як Бог дасть — подивимось. Поки що стабільного основного складу я не бачу. А до фінального турніру залишилося менше року. Гадаю, сім-вісім товариських матчів наша збірна зіграє. Сподіваюсь, Блохіну вдасться такий дивовижний стрибок, який він зробив на чемпіонаті світу в Німеччині. Надія лише на це.

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Такий футбол нам не потрібен!

погляд. Чому список трагедій на аренах і навколо них щороку поповнюється?

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

Футбол вберігає людство не лише від міжетнічних зіткнень озброєних груп, а й від глобальних конфліктів, здатних перерости у війни. Такий висновок зробила група чеських учених наприкінці минулого століття. Вони зокрема зазначали, що футбольні фанати найагресивніші, причому агресія притаманна їм у життєвих ситуаціях не менше, ніж на трибуні.

Камінь від фанів

Ці спостереження, які не лише не втратили своєї ак-

скуплив обмашування російського правоохоронця, щоправда гендерно ідентичного, видалося дещо надмірним.

Розирирте, зрештою, коридор

До речі, чи знаєте ви, чому в «Лужниках» наприкінці жовтня тривалий час не проводили футбольних матчів? Причина, ретельно замовчувана в СРСР, криється у тому, що можновладці боялися побачити квіти на футбольному полі — на пам'ять про загиблих 20 жовтня 1982 року, коли матч Кубка УЄФА між мос-

ПРЯМА МОВА

Мішель ПЛАТІНІ, президент УЄФА:
— У мене накопичилось надто багато поганих вражень, пов'язаних з насильством у футболі. УЄФА не має наміру миритися з безладом на стадіонах, тому проситиму допомоги у влади тих країн, які є найпроблемнішими щодо цього.

елемент» подвійним міліцейським кільцем. І за можливі заворушення на стадіоні можна було не хвилюватися.

Емоцій, щоправда, й так було небагато. Змерзлі вболівальники вервечкою попрямували до виходу, а міліція одразу створила живий коридор. Фатальною

ни має бути цей коридор, аби метро працювало спокійно...

Стадіон не гумовий

Список трагедій на футбольних стадіонах чималий. Навіть якщо опустити ті, що сталися з більш-менш об'єктивних причин, він, на жаль, істотно не скоротиться. Немало прикрих випадків сталося саме через неспроможність арени вмістити всіх охочих дивитися матч. А коли у сектор набивається критична маса людей, неминуче виникає тиснява.

Хоч би що казали про однакову гарячу кров і вибуховий темперамент вболівальників, проте в різних частинах світу він, безумовно, істотно відрізняється. Згадуються події в Не-

Айрсі, а в червні 1969-го в турецькій Кіріхалі. Але це лише квіточки порівняно з так званою війною Гондурасу і Сальвадору після поразки гондурасців у липні 1969 року у відбірному матчі ЧС-1970 — 3 000 убитих, 6 000 поранених.

Що з них питати, з цих країн, що розвиваються, скажете? То повернімося у Європу.

Висновки замість бананів

Один із найрезонансніших епізодів стався на батьківщині родоначальників футболу. 15 квітня 1989 року в англійському Шеффелді перед початком півфінального матчу Кубка Англії «Нотінгем Форест» — «Ліверпуль» поліція впустила до перегороженого решіткою сектора стадіону «Хіллсборо» більше вболівальників, ніж він може вмістити. Задні це підготували тих, хто попереду, а там вже було гаряче. В результаті в тисняві загинуло 96 осіб, найменшому хлопчикові було лише десять років. Після цього приспівливі британці видали настанову всім командам вищого диві-

ОСНОВНІ МОМЕНТИ ГАРАНТУВАННЯ БЕЗПЕКИ НА СТАДІОНАХ. РЕКОМЕНДОВАНІ УЄФА:

- сучасна система відеоспостереження;
- зручна інфраструктура: облаштування входів — виходів, проходів та сходів;
- стоюди замість міліціонерів, передовсім у секторах;
- повна заборона на спиртне;
- дотримання елементарних правил поведінки на стадіонах: вболівальники не повинні вибігати на поле, кидати туди будь-які предмети, курити на трибунах. Не можна дивитися матч стоячи. Підхоплюватися з місць можна лише у разі гола або якоїсь цікавої ситуації на полі. Плакати не повинні містити образливих або провокаційних написів. Це саме стосується і вивіток вболівальників.

аполі на стадіоні «Сан-Паулу». Після призначення пенальті у матчі чемпіонату Італії «Наполі» — «Болонья» у ворота господарів на полі і на трибунах почався масовий безлад зі стрільнями. Було поранено 152 особи, з яких 52 поліцейських і карабінерів.

Це не єдиний випадок застосування зброї. Стріляли в червні 1968 року в Буенос-

зіону мати лише сидіяти трибуни. Правило виконується бездоганно і, сподіваємося, врятувало життя не одній гарячій голові.

Та попри те, що ХХІ сторіччя вже розбамзало другий десяток, не всі вболівальники, на жаль, зізналися з пальми. Інакше хіба могли б кілька днів тому в Самарі влучити бананом у капітана «Анжис», уславленого бразильця Роберто Карлоса, навіть зважаючи на перевагу його команди над місцевими «крильцями»...

Після кожного повідомлення про такі інциденти виникає запитання: чому список трагедій на аренах і навколо них поповнюється? Звісно, футбол — гра мільйонів, а наймасовіший вид спорту і фанатів має найбільше. Шкода, що часом люди користуються різні сили, зокрема політичні.

Хоча вболівальники — переважно звичайні цілком адекватні люди, і часом лише «ефект натовпу» змушує їх чинити безлад слідом за кількома привидишками. Та й охоронцям слід ставитися до людей по-людськи, бо лише спільними зусиллями можна навести лад на стадіонах і довкола них.

БЕЗПЕКА

Євро «підлікує» вітчизняну медицину

Радник міністра охорони здоров'я
Володимир ЮРЧЕНКО

Аби ніщо не затьмарило яскраві враження від футбольного свята, робота правоохоронних та екстрених служб має бути узгодженою і досконалою. Особлива роль у підготовці до турніру відведена медикам. Наскільки доступним та зручним для гостей Євро буде медобслуговування, що необхідно вдосконалити у цьому напрямку — про це розмова з радником міністра охорони здоров'я Володимиром ЮРЧЕНКОМ.

Володимир Дмитрович, вже визначено, як медики працюватимуть під час Євро?

— В Україні розроблена концепція медобслуговування Євро-2012. В цьому документі визначено всі норми, необхідні для медичного забезпечення заходу такого рівня, зокрема співвідношення медичних працівників до кількості вболівальників на стадіоні, місце спортивного лікаря, травматолога і кардіолога, які обслуговуватимуть учасників матчів.

1,3 млрд грн. У таку суму обійдеться Україні медичне забезпечення Євро-2012.

Один із найголовніших аспектів — доступність медичної допомоги. Згідно з вимогами УЄФА, лікарні, що обслуговують учасників чемпіонату, мають бути розташовані на мінімальній відстані від стадіону, аби за необхідності госпіталізувати пацієнта протягом 15 хвилин. У кожному з чотирьох міст визначено базові лікарні, які виконуватимуть певні функції, —

надання медичної допомоги ВІП-персоналу, спортсменам і вболівальникам. За рекомендацією УЄФА, ці потоки не повинні перетинатися. На стадіонах, аеропортах, вокзалах, автобусах ми організуємо пункти медичної допомоги. Бригади «швидкої» чергуватимуть на ділянках автодорі між містами проведення чемпіонату. За потреби менше ніж за годину буде повністю розгорнутий мобільний госпіталь. Загалом на чемпіонаті працюватимуть понад 4 тисячі медичних працівників, які надаватимуть всі види медичної допомоги — від першої невідкладної на місці події до високоспеціалізованої у стаціонарі.

Як відбувається підготовка медичного персоналу до роботи в умовах чемпіонату?

— Тренування проходять вже другий рік поспіль у всіх приймаючих

Вразливе місце футболіста не лише ноги, а й голова

містах. Щонайменше двічі на рік медики спільно з працівниками МНС і ДАІ моделюють надзвичайні ситуації на стадіонах, у фан-зонах, на автошляхах. Передбачається навчити англійської мови понад 5 тис. медиків і підвищити рівень їхньої кваліфікації відповідно до міжнародних стандартів.

Це величезна сума. Адже вітчизняна медицина потребує розв'язання безлічі проблем, проте на це постійно не вистачає коштів...

— Якраз Євро зможе дати ключ до розв'язання багатьох проблем. Міністерство охорони здоров'я розро-

В Україні розроблено концепцію медобслуговування Євро-2012, яка чітко визначає всі норми, необхідні для медичного забезпечення заходу такого рівня.

милр грн. Основну частину коштів — понад 600 млн грн — планується витратити на технічне оснащення та ремонт лікарень у Києві, Донецьку, Львові та Харкові, де будуть проходити матчі чемпіонату. У Києві дооснастять міські лікарні, розташовані недалеко від НСК «Олімпійський», — №12, 17, 14, 18 і Олександрівську клінічну лікарню. Буде докуповуватися обладнання, необхідне для надання екстреної медичної допомоги, — дихальні апарати, діагностичне та рен-

біло проект закону «Про єдину систему екстреної медичної допомоги в Україні». Ми сподіваємося, що закон буде прийнятий до початку чемпіонату. Це дасть можливість створити єдину структуру екстреної медичної допомоги на рівні обласного центру. Чинна сьогодні модель не відповідає сучасним вимогам. По-перше, це підпорядкованість відділень швидкої медичної допомоги центральним районним лікарням. По-друге, розташування бригад «швидкої» на станціях і підстанціях, що в умовах великих міст не дає змоги виконати вчасний доїзд до місця виклику і економічно не доцільне. По-третє, це практика ургентного чергування профільних відділень, що іноді перешкоджає вчасній передачі хворого до профільного стаціонару лікувально-профілактичного закладу. Тож центр екстреної допомоги буде фінансувати і контролювати роботу всіх підрозділів швидкої допомоги на території області. Крім того, закон передбачає створення в стаціонарах обласних лікарень відділень невідкладної медичної допомоги, які відповідатимуть європейським нормам. До речі, в Польщі така система діє з 2006 року. На Євро-2012 у наших сусідів будуть задіяні лише лікарні з такими відділеннями.

Наталія ДОЛІНА,
«Урядовий кур'єр»

Вустами ліцеїста злаголить істина?

Василь БЕРТАШ
для «Урядового кур'єра»

ІНІЦІАТИВА. Одним з лауреатів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів-членів Малої академії наук, що проходив під патронатом Президента та під тримки уряду, став десятикласник запорізької гімназії №6 Олексій Ренгевич. Перше місце у секції «Правознавство» відділення «Філософія та суспільствознавство» хлопцеві отримав за науково-дослідну роботу «Імплементация понятия «футбольное хулиганство» як виду правонарушения до чинного законодательства».

Олексій дослідив причини виникнення футбольного хуліганства. Хлопець запевняє, що в українському законодавстві поки що немає такого терміна, але законодавчо врегулювати боротьбу з вболівальниками, які демонструють неправомирну поведінку, необхідно.

Тож ліцеїст пропонує ввести термін «футбольне хуліганство» в Кодекс України про адміністративні правопорушення та Кримінальний кодекс. На думку школяра, за футбольне хуліганство потрібно вести низку покарань у вигляді штрафу від трьох до семи неоподаткованих мінімумів громадян, громадських або виправних робіт та адміністративного арешту на 15 діб. Причому порушники можуть заборонити відвідувати спортивні заходи до 3 років або й довічно. Щодо кримінальної відповідальності юнак пропонує серйозніші заходи: хулігану «світлимге» штраф у розмірі від 500–1000 неоподаткованих мінімумів, до півроку арешту або обмеження волі строком до 5 років.

До речі, тема виникла на перетині двох найбільших уподобань Олексія: правознавства і футболу. Юнак уболіває за англійський «Ліверпуль» і рідний запорізький «Металург».

Хуліганам на стадіон — зась

Наталія БІЛОВИЦЬКА,
«Урядовий кур'єр»

ОХОРОНА ПОРЯДКУ. Хоча Дніпропетровськ і не приймає Євро-2012, тамтешня міліція теж готується до чемпіонату: складає списки вболівальників, які «засвітилися» поганою поведінкою на футболі.

До Єдиної інформаційної бази даних МВС України «Проблемні вболівальники» (в якій наразі 1645 осіб) вже внесено майже 200 осіб з Дніпропетровщини, яким на футбольні матчі єврочемпіонату не потрапити. З них 40 вболівальників «Дніпра», що брали участь у грі в Запоріжжі в 2008 році.

За словами старшого інспектора сектору громадсько-масових заходів управління громадської безпеки МУ МВС Дніпропетровської області Артема Лисогора, загалом в цю базу вносять інформацію про осіб, які здійснили правопорушення під час проведення матчів, а також про радикально налаштованих вболівальників, які пропагують рух футбольних хуліганів і підбурюють до бійок з фанатами команд-супротивників.

«Наше завдання — гарантувати безпеку людей, — підкреслює Артем Лисогор. — Ми вважаємо, що краще безбепці запобігти, ніж потім боротися з наслідками. Законодавчий вплив на проблемних вболівальників в Україні слід посилювати».

туальності, а навпаки стали ще злободеннішими, вкотре підтвердилися торік, коли у Москві сталася трагедія зі спартаківським вболівальником Єгором Свиридовим, а за нею низка надзвичайних ситуацій, які на власний розсуд тлумачили сторони, причетні до подій на Манежній площі російської столиці.

Вперше на власні очі переконатися у правдивості висновків чеських науковців мені довелося в день рішального матчу відбірного циклу Євро-2000 Росія — Україна 9 жовтня 1999 року біля готелю, в якому мешкала наша молодіжка. Хлопці тільки-но розмістилися в автобусі, щоб їхати на гру, аж тут повз нього проходить група агресивно налаштованих російських молодиків з викриками «Россия, вперед!». Один із цих збуджених горе-фанатів не роздумуючи жбурнув у вікно автобуса камінь. Скалки розбитого скла поранили гравця молодіжної збірної Сергія Дадченка.

Після того, що сталося, проходження кількох рівнів контролю перед «Лужниками» було досить логічним. Хоч нам, звиклим до того, що в Україні жінок на підступах до трибун, як правило, не обшукували, при-

ковським «Спартак» і голландським «Харлемом» закінчився тиснявою. Тоді у підтрибуних приміщеннях загинуло 66 осіб.

Почалося все з того, що квитків на гру з голландських середнячком продали мало, тому, аби полегшити роботу правоохоронцям, розмістили всіх вболівальників на одній трибуні. Зібрали молодь в окремі сектори, а потім оточили її як «потенційно неспокійний

стала саме дев'яносто хвилина. У Сергія Шведова, автора другого м'яча, в бєсіді з журналістами вирвалося: «Краще б я не забував той гол!».

Пізніше один з міліцейських чинів в інтерв'ю заявив: такий коридор — зайд вимушений. І єдина його мета — убезпечення людей. Адже пропускання спроможність метро обмежена. Ось наші фахівці і зробили точний підрахунок, якої ширини

ДОВІДКА «УК»

Найрезонансніші трагедії на світових аренах

5 квітня 1902 р. Глазго. Шотландія. Матч Чемпіонату Великобританії. Обвалилася трибуна стадіону «Айброкс Парк». 25 осіб загинуло, 517 поранено.

9 березня 1946 р. Болтон. Англія. Чемпіонат Англії «Болтон» — «Сток-Сіті». Тисячі безквиткових вболівальників прорвали загороджувальні бар'єри, створивши тисняву. 33 людини загинуло, понад 400 поранено.

4 квітня 1954 р. Тбілісі. Чемпіонат СРСР, матч-відкриття сезону «Динамо» Тбілісі — «Спартак» Москва. Багатотисячний безквитковий натовп єдиної залізниці ворота стадіону. Загинуло 20 осіб. 24 травня 1964 р. Ліма. Перу. Стадіон «Естадо, Насьональ». Матч олімпійських збірних Перу й Аргентини. Атака поліції на глядачів із застосуванням сльозогінного газу. У тисняві загинуло 318 осіб, понад 500 поранено.

2 січня 1971 р. Глазго. Шотландія. Стадіон «Айброкс Парк». На останніх секундах матчу «Глазго Рейнджерс» — «Селтік» виникла тиснява. Загинуло 66 людей, 140 поранено.

12 березня 1988 р. Катманду. Непал. Під час матчу внутрішньої першості раптово почалася злива, глядачі кинулися до виходів, але всі ворота окрім одних виявилися замкненими — у тисняві загинуло 93 глядачів.

16 жовтня 1996 р. Відбір до ЧС-98: Гватемала — Коста-Рика. У заворушеннях, що супроводжували матч, загинуло 82 людини. 2 червня 2008 р. У Ліберії під час матчу відбірного циклу ЧС-2010 на стадіон, розрахований на 33 тисячі, зайшло майже 45 тисяч глядачів. Верхня трибуна не витримала навантаження і впа-ла, роздавивши тих, хто був унизу. Точну кількість жертв не встановлено.

Із зброєю й алкоголем вхід заборонено

ПРОФІЛАКТИКА. На «Донбас Арені» піклуються про безпечне перебування футболістів та вболівальників

Павло КУЩ,
«Урядовий кур'єр»

Цікаву ідею зараз виношують співробітники служби безпеки донецького стадіону. Як розбамзати на чальний цієї служби Сергій Бургелла, тут мають намір облаштувати міні-музей, експонатами якого стануть ті, відібрані в вболівальників. Серед експонатів можуть з'явитися навіть... звичайний хлібний батон і «батон» ковбаси. Утім, усе по порядку.

Фаєри у батоні

У Правилах поведінки на «Донбас Арені» чітко вказані предмети, які заборонено приносити на трибуни (на час матчу ці речі можна залишити в спеціальних камерах схову). Проте ще є чимало вболівальників, які

йдуть на стадіон не з порожніми руками. Особливо ті, хто приїжджає до Донецька разом зі своєю командою. Цю категорію глядачів, як правило, співробітники служби безпеки стадіону та стоюди оглядають на вході найретельніше, і отой процес «розобороння» дає належні результати. Приміром, перед одним із недавніх матчів «Шахтаря» в вболівальників гостової команди вилучили 21 ніж (складані, кухонні та викидні), 28 газових балончиків (переважно у дівчат), 10 півкілограмових металевих пластин, призначених для метання, 8 саморобних димових пристроїв...

Ці та інші речі, відібрані в вболівальників, тепер можуть опинитися в отому ліній-музеї. А чому поряд із ними експонуватимуться хліб та ковбаса? Бо винахід-

ливі фани намагалися захопити в ці харчі фаєри, які заборонено проносити на стадіон.

Замість грошей — платіжна картка

Можливість створення колоритного музею тільки зайвий раз підтверджує, що на «Донбас Арені» роблять все можливе, аби гарантувати спортсменам і футболістам приємне та безпечне перебування на спортивній арені. Цього вдається досягати насамперед завдяки тому, що «Донбас Арені» — перший у Східній Європі стадіон, де застосовують величезну кількість передових інформаційних технологій. А задля безпеки присутніх тут прораховано все до найменших дрібниць. Наприклад, на території ста-

діону замість звичних грошей використовують спеціальні платіжні картки, придбані на вході. «Це також питання безпеки, — зазначає директор департаменту інформаційних технологій «Донбас Арені» Дмитро Тепляков. — Адже персональна карта дозволяє відвідувачу доступ тільки до одного із 20 секторів, в якому його місце. Тому за неплатіжних ситуацій ми можемо евакуувати всіх відвідувачів стадіону лише за 8 хвилин».

Як «терористів» викурювали

Під час підготовки міста до Євро-2012 тут не раз влаштували спільні навчання, в ході яких координували дії місцевої влади та силових структур на випадок виникнення на стадіоні

небажаних ситуацій. Зокрема на нещодавніх командно-штабних та тактико-спеціальних навчаннях відпрацьовували дії відповідних служб безпосередньо після терористичного акту. В «репетиції» взяли участь 300 стоюдів стадіону та 1200 студентів Донецького юридичного інституту, які імігували НС.

Учасникам навчання довелися евакуувати глядачів із чотирьох секторів на різних рівнях стадіону. А тим часом «терористи» в барі «Silver» захопили 20 заручників і вимагали подати автобус у підземний паркінг. А що робота була ще й для служби пожежної безпеки, «лиходії» влаштували пожежу в барі...

«Загалом вдалося відпрацювати взаємодію всіх служб — стадіону, МНС та СБУ, — поділився вражен-

Зона комфорту починається у підступах

нями від навчання начальників штабу координаційної групи Антитерористичного центру при управлінні СБУ в Донецькій області полковник Віктор Пуцев. — Нам дуже допомогла в організації навчання служба безпеки та технічні служби «Донбас Арені». Над чим ще варто працювати, то це над роботою стоюдів, оскільки хлопці ще не мають досвіду взаємодії з силовими структурами, хоча це вирішують». Навчання подібного масштабу на «Донбас Арені» проводитимуть щокварталу й надалі. Це гарантуватиме безпеку учасникам та глядачам матчів Євро-2012 і дасть можливість уникнути непередбачуваних випадків і ситуацій.

РЕГІОН

Чернігів готується приймати гостей Євро-2012

НА ЧАСІ. У місті вирішили підписати маршрути до історичних зон

Євро-2012 — подія, до якої Чернігів причетний «по дотичній». Але і тут очікується багато гостей, і не скористатися такою нагодою для розвитку туризму було б вкрай незрозуміло.

Ліворуч підеш...

— Щоб людина виявила бажання ближче ознайомитися з місцевою історією, яка у нас багата, вона має почуватися тут комфортно, — зауважила керівник Чернігівського туристично-інформаційного центру Тетяна Коржинська. — Перший крок до цього — легко і без зусиль одержати інформацію, зокрема дорожні знаки з кожної точки в'їзду до міста, що супроводжують його гостей до центральних історичних частин.

Фінансово це дорогий проект, тому його втілюють у життя поетапно. Робота над ним розпочалася ще торік.

Здавалося б, що може бути простіше — підписати дощечки і вклати їх на кожному перехресті чи на кожній зміні руху. Однак, як з'ясувалося, є чимало нюансів, точніше, законодавчих вимог до цього процесу. Наприклад, розмір шрифту має бути чітко визначений. Але одна справа написати українською і англійською мовою «Вал», і зовсім інша — скажімо, «Троїцько-Іл-

КОМПЕТЕНТНО

Віктор ТКАНКО,
заступник голови обласної державної адміністрації з гуманітарних та політико-правових питань:

— Чернігівщина має величезну історико-архитектурну спадщину, чим вигідно відрізняється від багатьох інших областей України. Тож не даремно для брендингу області обрано саме сферу туризму, адже його потенціал обіцяє стати важливою складовою соціально-економічного розвитку регіону. Потужний поштовх цьому має дати проведення в Україні Євро-2012.

Це, звісно, великий пласт роботи, але сьогодні ми вже можемо говорити про напрацювання: створення нових туристичних маршрутів, облаштування придорожніх місць харчування для подорожніх. В області функціонують 49 закладів розміщення готельного типу різної форми власності, 25 сільських садиб надають послуги «зеленого туризму». Дедалі більшої популярності набуває сімейний туризм — під час проведення Євро-2012 очікується збільшення кількості гостей, які подорожують родинами, тож робимо все можливе для їхнього комфорту.

Беремо курс на створення в області цікавих приватних музеїв — торік відкрито два таких заклади, цього року запрацює ще один. Важливий момент: ми розробляємо календарний план подій, за яким передбачається, що гості Чернігівщини, оглядаючи її пам'ятки старовини, можуть водночас взяти участь у низці заходів, починаючи з весняного фестивалю «Коровель» у Шестовиці й завершуючи «Седнівською осінню».

лінський монастир». У другому випадку виходить цілий білборд, який або перекриває рух транспорту, або порушує інтереси приватної території. Та з цим врешті-решт впорались.

Перший напрямок — київський

Звісно, було б дуже зручно зробити вказівники, скажімо, на коричнево-чорному кольорі, аби вони відрізнялися від загальноінформацій-

них біло-синіх дорожніх знаків. Це був би ідеальний варіант. Але, на жаль, цьому на заваді стали правила дорожнього руху.

— Ми зв'язувалися навіть з Державним департаментом ДАІ. Там розповіли, що готують зміни до правил дорожнього руху, — говорить Тетяна Коржинська. — Але цей процес поки що затягується, тому, щоб не гаяти дорогоцінний час, ми вирішили робити біло-сині вказівники.

Зараз на 100% зроблено обрахунок метражу, переклад текстів англійською мовою, визначено місця встановлення знаків. Єдине питання, що вирішується не так швидко, — це кошти. Втім, перша сума, яка надається з міського бюджету, — 100 тис. грн. Цього вистачить на перший крок. Ним буде київський напрямок, далі — го-мельський і т. д.

Мапа для мандрівників

Щоб пасажери автовок стали гостями Чернігова, а не просто проїжджими, у місті планують встановити інформаційні термінали. Першу партію вже закуплено, і незабаром вони

з'являться у місцях масового скупчення людей.

Термінали планують встановити двох типів: внутрішні — для приміщень і зовнішні — розраховані для вулиць. Оскільки текстовий варіант не зовсім комфортний для людей, які не знають міста, вирішили надати інформацію про всю його інфраструктуру на мапі. Якщо людині треба, приміром, готель — натискає на сенсорному екрані відповідну папку, після чого відкривається карта і висвітлюються всі готелі. Справді, швидко і зручно. Та втілюючи цей проект у життя, туристично-інформаційний центр натрапив на несподівану перепону: виготовлення такої індивіду-

альної мапи коштує практично недосяжні десятки тисяч умовних одиниць.

Оскільки в Україні діє єдине підприємство, яке має офіційний дозвіл на картографічні роботи та ексклюзивне право на друкування мап, було узгоджено спільну з ним участь у цьому проекті. Отже, карта зараз є, як і надія, що до початку Євро-2012 справу буде успішно завершено. Це стосується і встановлення інформерів, або так званих сіті-лайтів у пішохідних зонах, і відкриття туристично-інформаційних пунктів, де гості міста зможуть безкоштовно отримати туристичну інформацію та за бажанням придбати мапи, буклети, сувеніри.

Чернігівські жартівники призначають побачення під тринадцятою гарматою. Але на Валу їх лише дванадцять

Турист ловиться на новинки

ЕКЗОТИКА. Прогулянки з «родзинкою» — найпривабливіші

Нинішні туристи досить вибагливі. Вони мандрували світом, бачили багато цікавого й дивовижного. Аби здивувати їх, потрібне щось особливе. Що саме? Трохи фантазії і...

Містом водить аудіогід

Погодьтеся, не всі полюбують ходити містом з екскурсоводом, який весь час намагається вклатися у графік. До того ж, тихий, спокійний, зелений Чернігів спонукає до неквапного споглядання своїх чарівних куточків старовини. У Чернігівському туристично-інформаційному центрі розв'язали цю проблему досить оригінально: відтепер шанувальники пішохідних екскурсій зможуть пройтися центральною історичною частиною міста з гідом, голос якого спрямує у потрібному напрямку і надасть усі необхідні пояснення, а за бажання затриматись і все уважно роздивитися його легко вимкнути. Аудіоплеєр з такою екскурсією можна взяти напрокат або записати її текст на мобільний телефон чи будь-який інший електронний носій.

Зрозуміло, ця послуга надається безкоштовно. А для більшої впевненості пропонується ще й друкована схема руху за маршрутом.

Костюмована екскурсія

Чернігів оповитий легендами. Ніщо не викликає такого адреналіну, як думка про зустріч із привидами в Антонієвих печерах чи прогулянка біля стародавніх курганів на Болдиних горах: кажуть, там і зараз розгулює Соловей-Розбійник. Та ще ніхто не постраждав від його нападів, бо з'являється билинний герой Ілля Муромець і проганяє злодія. А ще є люди, які бачили переслідувану хозарами княжну Чорну і навіть романтичну й прекрасну Мотрю Кочубей, яка, напевне, шукає й не знаходить стару алею — місце таємних зустрічей зі своїм коханим гетьманом... І не знайде, бо тут — Чернігів, а не Батурин.

Очевидці тих див — гості міста, котрі обрали костюмовану екскурсію, під час якої демонструються театралізовані постановки,

Мотря Кочубей — реальний історичний персонаж

сценки та діалоги. Коли людина стає мимохіть учасником дійства, звичайний історичний огляд перетворюється на захоплюючу подорож у минуле.

Така ідея називалася вже давно. Втілити її в життя допомогли студенти Чернігівського вищого училища

побутового обслуговування, яке кілька років тому отримало ліцензію на підготовку фахівців-організаторів з туризму. Фонтануюча ідеями молодь не лише заглибилась в історію легенд і костюмів персонажів, а й створила їхні переконливі образи.

Міські голови гратимуть у футбол

ГОЛ! Перед фінальною частиною Євро-2012 має відбутися другий Європейський чемпіонат з футболу серед міських голів. Перше таке змагання пройшло в Австрії у 2008 році. В ньому брали участь збірні команди міських очільників дев'яти європейських країн. Тоді українці посіли третє місце.

Оргкомітет з підготовки чемпіонату, що відбудеться наступного року, очолює Чернігівський міський голова Олександр Соколов. Він оголосив конкурсний відбір до збірної команди мерів. Щодо місця проведення цього змагання, то півфінал, ймовірно, відбудеться у Польщі, а фінал — в Україні.

Прогнозується, що містом, яке прийматиме фінальний матч, буде Чернігів, оскільки тут належна спортивна база, туристична привабливість і розташований він недалеко від Києва... Хоча це ще не остаточно: стати центром футбольної події виявляють бажання також Одеса і Дніпропетровськ.

На теплоході музика лунає...

МІНІ-ГОТЕЛІ. Прогнозується чимала кількість гостей, які під час Євро-2012 захочуть зупинитися в Чернігові, звідки недалеко їхати на футбольні матчі до Києва. Зрозуміло, що в цей період збільшиться попит на готельні послуги. На сьогодні в місті їх надають 12 суб'єктів господарювання. Це великі й маленькі готелі, гуртожитки, міський і обласний дитячі Центри туризму та екскурсій, бази відпочинку підприємств.

Та найпопулярніші нині — міні-готелі. У передмісті Чернігова діють чотири приватні садиби, що можуть із комфортом розмістити від 5 до 30 осіб одночасно. Мало хто відмовить собі у задоволенні оселитися, приміром, у міні-готелі, чи краще сказати — ботелі на воді «Гайдамак». Переобладнаний теплохід має всі умови для повноцінного відпочинку, крім того, пропонує своїм гостям цікаві розваги: катання на моторному човні, риболовлю, водні лижі...

Садиба біля Святого урочища, де, за переказами, відбулося хрещення чернігівців, доступна за ціною навіть студентам. Сосновий ліс із цілющим повітрям робить це місце особливо привабливим.

ЕКСКЛЮЗИВ

«Віктору Маслову я був як син»

Учасник
чемпіонатів світу з футболу
Віктор СЕРЕБРЯНИКОВ

Цьогоріч виповнюється півстоліття з тієї пори, коли київське «Динамо» порушило гегемонію московських клубів і вперше в історії завоювало золоті медалі чемпіонів Радянського Союзу. Більше всіх матчів у складі біло-блакитних зіграв правий інсайд Віктор Серебряников — 29 із 30.

У столичний клуб він перейшов у 1959-му і понад десять років залишався одним із провідних виконавців у динамівському ансамблі. А знаменитий удар форварда, який отримав назву «дуга Серебряникова», свого часу був відомий так само, як і «сухий лист» Валерія Лобановського. Ветеран київського «Динамо» люб'язно погодився поспілкуватися з нашим кореспондентом.

Кожен матч на вагу золота

УК Вікторе Петровичу, передусім хотів би поцікавитися вашим здоров'ям...

— Для своїх років почуваюся добре. Тільки ноги болять — даються ознаки старі травми. У молоді роки різноманітних ушкоджень намагався не помічати. Тоді кожен матч був для нас на вагу золота, перемог усі навколо чекали у кожному турі. Якщо траплялася травма, лікар робив ін'єкцію новокаїну. Нога набухала так, що бутси доводилося взувати на два розміри більші. Виходити на поле — і однієї ноги в повному сенсі слова не відчуваєш. Але грати треба. Тренер зазвичай говорив: «Суперник остерігається саме тебе — виручай».

УК У вас було багато травм?

— А в кого їх не було! Моїм найвразливішим місцем були коліна. Лікарі час від часу збиралися різати, але кожен раз радили потерпіти ще. Пам'ятаю, коліно «полетіло» в мене 1962 року в Коста-Риці. Збірна СРСР проводила тоді турне Південною Америкою, щоб краще адаптуватися до місцевого клімату. Здавалося, у товариській зустрічі ніщо не віщувало неприємностей — ми вели в рахунок — 7:0.

Я виходжу один на один з воротарем, він намагається вибити м'яч, але з усієї сили влучає мені в коліно. Той матч багато хто з моїх партнерів запам'ятав надовго. Володимир Маслаченко

місцевий футболіст так зацідив у голову, що шрам залишився на все життя. Зламали також і Геннадія Гусарова. Через це усім

Динамо́вське дербі.
Киянин Віктор Серебряников проти москвича Юрія Сьоміна

нам не довелося зіграти жодного матчу на чилійському чемпіонаті світу.

УК Цей рік виявився пам'ятним для вас не тільки світовою першістю...

— Так, тогорічне літо запам'яталося і першим у моєму житті трансатлантичним перельотом. Він ледь не коштував життя не тільки мені, а й усій збірній Радянського Союзу. З то часу як лише побачу літак, так і згадую ті страшні хвилини. Летіли ми звичайним пасажирським рейсом із Москви. Остання зупинка перед Атлантикою була в Лісабоні. Попереду — ціла ніч над океаном. Більшість пасажирів заснула. Раптом наш «Боїнг» затрусився, як навіжений. Я сидів біля ілюмінатора, дивлюся: там, де було крило, щось відірвалося. Вибігла в салон стюардеса. Почала роздавати рятувальні жилети зі свистками. Цієї сцени не забуду ніколи в житті. Поруч зі мною сиділо подружжя з Бразилії. Вони поверталися зі Старого Світу, де проводили весільну подорож. Чомусь рятувальний жилет їм

дістався один на двох. Тоді я зрозумів, що таке відчуття смертельної небезпеки: молодята почали виривати жилет один в одного.

УК Чим же, врешті-решт, усе скінчилося?

— Бог милував: сіли на військову базу США на якомусь з островів. Усіх пасажирів випустили, а нас — «радянських шпигунів», залишили в літаку. Єдина втіха — у салон стюардеси вивезли візок з міцними напоями. Мене усього трусить, а Лев Яшин спокійно сидить у кріслі.

— Що з тобою? Візьми, випий грам 150 для підняття тону.

ДОСЬЄ «УК»

Віктор СЕРЕБРЯНИКОВ. Народився 29 березня 1940 р.

Заслужений майстер спорту. Починав грати в Запоріжжі в юнацькій команді «Металурга». Перший тренер — Микола Доморацький. З 1956 — 1959 рр. захищав кольори клубу «Металург» (Запоріжжя). У київському «Динамо» — серпень 1959 — червень 1971 рр. Чемпіон СРСР — 1961, 1966, 1967, 1968 рр. Срібний призер — 1960, 1965, 1969 рр. Володар Кубка СРСР — 1964, 1966 рр.

У чемпіонатах СРСР провів 299 матчів, забив 70 м'ячів. У єврокубках — 14 матчів, 4 м'ячі. У збірній СРСР — 21 гра, 3 м'ячі. Капітан олімпійської збірної СРСР (1964 р). Учасник чемпіонатів світу 1966 і 1970 рр. Входив до збірної СРСР на ЧС — 1962.

Бронзовий призер чемпіонату світу — 1966.

— Цей удар я перейняв у бразильців під час турне Південною Америкою. Щоразу залишався після тренувань, бив по воротах — відпрацьовував цей прийом кілька років. Треба різко пробити внутрішньою стороною стопи — м'яч рухається з подвійною підкруткою в двох площинах — горизонтальній і вертикальній. Воротарі у цій ситуації нічого не можуть вдіяти. Їм здається, що м'яч летить вище воріт, а він тим часом «знімає павутиння» в самісінькому верхньому куті.

У сезоні-1969 мені вдалося разів десять вразити ворота суперників ударами зі штрафних. Щоправда, в матчі, де вирішувалася доля золотих медалей чемпіонату країни, мій секрет розгадав московський спартаківець Анзор Кавазашвілі. Він поділив «стінку» на дві частини, а сам залишився в центрі воріт. Мій удар тоді він парировав. Тієї осені москвичі перервали переможну трирічну чемпіонську серію динамівців під керівництвом Віктора Маслова.

Лобановський вважав себе ювеліром

УК Розповідають, у вас склалися напрочуд теплі стосунки з тодішнім наставником киян?

— Це дійсно так. Я дуже рано втратив батька. Тож Віктор Маслов для мене був як рідний. Головний тренер теж охоче спілкувався зі мною на будь-які теми. Ось один з прикладів. Наприкінці 1969 р. «динамівська машина» почала зменшувати оберти. Ключові виконавці виступали в незмінному складі кілька років поспіль. Тим часом у дублюючому складі

з'явилися талановиті молоді гравці, але шансів потрапити до «основи» в них було небагато.

Якось я знайшов зручний момент і сказав тренерові, що настав час поступово оновлювати колектив: ветерани, включаючи мене самого, вже не тягнуть, як колись. Але він на це не пішов: настільки прикипів душою до нас, що йому важко було перегорнути цю сторінку. А між тим п'ять років тому Дід, як називали його в команді, кардинальним чином оновив динамівську дружину. Маслов ризикнув піти на відкритий конфлікт із тодішніми кумирами вболівальників — Валерієм Лобановським і Олегом Базилевичем.

В одному з перших матчів під керівництвом Віктора Олександровича кияни зіграли внічию в Ярославлі з місцевим «Шинником» — 2:2. Мене від ніщивної критики врятувало тільки те, що вдалося забити обидва м'ячі у ворота господарів. Усім іншим, що називається, дісталося на горіхи.

— Валерію, що ти сьогодні робив на полі? — дійшла черга до Лобановського.

— Розумієте, у кожній команді є ювеліри, а є різноробочі. Так ось я — ювелір, — відповів знаменитий форвард.

— Запам'ятай, у моїй команді гратимуть тільки різноробочі.

Згодом, коли Валерій Лобановський сам почав опановувати тренерську справу, він зрозумів, наскільки був правий його опонент. Гра змінювалася на очах. Увесь світ захоплювався так званім тотальним футболем. Спеціалісти прекрасно розуміли, наскільки величезною в цьому процесі була заслуга Віктора Маслова.

Юрій ТРОХИМЧУК
для «Урядового кур'єра»

У складі збірної СРСР Віктор Серебряников (у першому ряду другий ліворуч) став 1966 року бронзовим призером чемпіонату світу

ПРЯМА МОВА

«Краще я біля мартена відпрацюю»

Згадує Олександр Серебряников, брат популярного футболіста:

«Наш дядько, який у мартенівському цеху «Запоріжсталі» працював, розповів таке. Поїхав він якось у Київ до Віктора і попросив взяти його на тренування динамівців. А потім ще запитав: «А можна й мені з вами побігати?»

«Можна!» — з посмішкою хором відповіли футболісти.

Через двадцять хвилин дядькова футболка була мокра, хоч викручуй, і він зійшов з дистанції. А футболістам сказав: «Ні, замість вашого тренування я краще дві зміни біля мартенів відпрацюю!»

ТАЙМ-АУТ

«Найвеличнійший з великих у світовому футболі»

ДАТА. Три дні тому виповнилося 85 років з дня народження Альфредо ді Стефано

Георгій КОСИХ,
«Урядовий кур'єр»

Сам король футболу бразилець Пеле заявив два роки тому, що вважає найкращим футболістом в історії не себе й не Марадону, а аргентинця Альфредо ді Стефано. Президент ФІФА Йозеф Блаттер назвав його філософом футбольного газону і визнав, що в роки його юності ді Стефано був його найбільшим ідолом. А керівник європейського футболу Мішель Платіні, оголошуючи у лютому 2008 року аргентинця почесним президентом УЄФА, назвав його найвеличнішим з великих у світовому футболі і зазначив, що без зробленого ним видатного внеску не можна уявити історію спорту.

Услід за батьком

Народився Альфредо ді Стефано в Буенос-Айресі. Глава родини, який мав таке саме ім'я, на початку

завдали їм болючої поразки — 4:2. Власник «Реала», знаменитий Сантьяго Бернабеу, поклав око на ді Стефано, який за колір волосся і стрімкість дістав прізвисько Білява Стріла, і доручив придбати його за будь-яку ціну. На той час полували за аргентинцем і вічні суперники мадридців з «Барселони». Зрештою конфлікт завершився на користь «Галактикос».

Під прапорами трьох держав

Історію Ла Ліги — футбольного турніру іспанських клубів найвищого рівня — багато хто поділяє на періоди до і після появи в ній Альфредо ді Стефано. На той час «Реал» ніяк не міг повернути собі чемпіонський титул, востаннє здобутий 1933 року. З появою у її складі аргентинця команда різко пішла вгору. Вона вже домінує не лише в Іспанії, а й у Європі. За 11 сезонів, які ді

Дует форвардів Пушкаш — ді Стефано був для суперників рівнозначний смертній карі

Альфредо ді Стефано відкриває рахунок з пенальті у фіналі Кубка чемпіонів 1957 року

минулого століття грав у популярному клубі «Рівер Плейт», що певною мірою визначило життєвий вибір його нащадка. Уже 18-річним юний Альфредо був зарахований до команди своєї мрії. З нею 1947-го став чемпіоном країни. Тоді ж закликав до збірної виборів з нею Кубок Південної Америки.

Два роки по тому через страйк аргентинських футболістів ді Стефано опиняється в Колумбії, де, граючи разом з багатьма земляками в команді «Мільйонаріос», стає триразовим чемпіоном. Встигає одержати громадянство цієї країни і провести чотири матчі за її збірну.

1952 року «Мільйонаріос» запрошують до Іспанії на піввіковий ювілей мадридського «Реала». Гості не виявили належного пієтету до ювілярів і

Стефано відіграв у команді, вона вісім разів фінішувала першою в лізі.

1955 року за ініціативою французького журналіста і редактора газети «Екіп» Габріеля Ано був заснований континентальний турнір — Кубок європейських чемпіонів. Мадридський клуб, у нападі якого поряд з ді Стефано з'явився видатний угорський футболіст Ференц Пушкаш, п'ять разів поспіль завойовував приз, який після цього став власністю «Реала». У кожному з фіналів Білява Стріла неодмінно забиває свій гол, а в останньому з них 1960 року робить хет-трик, підбиваючи підсумок неабиякої результативності в євробкукових змаганнях — 49 забитих м'ячів. Згадуючи в своїй автобіографії «Прощай, старий» мадридський клуб того часу, ді Стефано

написав: «Велич «Реала» полягала в тому, що у гравців уселявся дух переможців, а у 80 — 90 відсотках перемагає саме та команда, в якій присутній цей дух... «Реал» являв собою таку згуртовану команду, що й тепер, через стільки років, мені ні з ким порівняти. Один за всіх, і всі за одного».

Виступаючи за «Реал», ді Стефано забив загалом у різних турнірах 307 голів. Показник, який залишався неперевершеним 45 років. Отримавши 1956 року іспанське громадянство, він одержав можливість виступити і за збірну країни. Таким чином аргентинець зумів пограти під прапорами трьох держав — теж рідкісне досягнення. Двічі — 1957 і 1959 років — він ставав володарем «Золотого м'яча» кращого футболіста Європи.

На тренерській лаві

Повісивши у сорок бутси на цвях, ді Стефано залишився у футболі, однак перемістився із зеленого газону на тренерську лаву. Щоправда, зібрати такого ужинку, як у кар'єрі гравця, не зумів. Хоча три команди під його орудою — «Бока Хуніорс», «Рівер Плейт» і «Валенсія» — стали чемпіонами, а остання ще й виборола Кубок володарів кубків європейських країн. Стояв біля керма й мадридського суперклубу, але, здавалося, кликали його туди лише в критичні дні, коли швидко не могли найняти бажаного наставника.

Тоді навіртається на думку сумне: «Бути головним тренером дуже важко. Не знаю, чи є місія важча. Ти — з одного боку, а з другого — керівники, їхні помічники, журналісти, гравці, лікарі, зрештою, члени клубу і прихильники. Ти завжди винний. І той, хто каже, що йому подобається професія тренера, обманює себе й інших. Він став тренером, бо вже не може бути футболістом, завадили вік, травми».

Проте активності ді Стефано не втрачає. Залишаючись тривалий час почесним президентом «Реала», продовжує служити футболу — справі свого життя. «Я часто запитую себе, що таке футбол, і щоразу знаходжу різні відповіді. Наприклад, футбол — це дійство. У доброму виконанні — це мистецтво. Глядачі бачать комбінації й дістають задоволення. Гравці ті комбінації творять, і їм це теж робить приємність. Але лише в тому разі, якщо дійство, рух творчі, якщо вони таять у собі несподівану й гостру розв'язку».

ПРО ФУТБОЛ З ГУМОРОМ

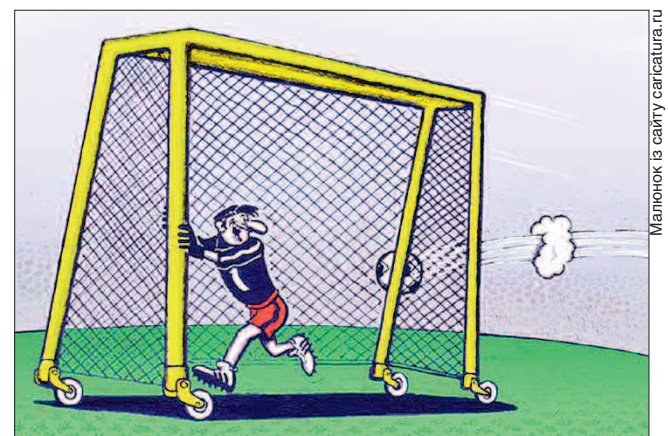
— Чому ви любите футбол?
— Не знаю, звик, напевне.
— А от я знаю. Удома на мене кричить дружина, в магазині — продавець, на роботі — начальник, а на футболі — я на всіх!

Учителька на уроці:
— Діти, хто назве слово, в якому було б якомога більше літер «о»?
Петрик:
— Болото.
— Молодець. Хто більше?
Марійка:
— Молоковоз.
— Дуже добре, розумниця. Хто ще більше?
Вовочка:
— Гооооооооооо!

— Уявляєш, директор позбавив мене премії за те, що в

робочий час я був на футбольному матчі.

— А від кого він довідався?
— Та сидів поруч зі мною.

Рационалізатор

Малюнок із сайту caricatura.ru

Як буде «хюндай» по-українськи?

КОНКУРС. Укрзалізниця оголосила про старт творчого змагання на кращу назву підприємства, що забезпечуватиме швидкісний рух між приймаючими містами Євро-2012, його логотип, а також назви електропоїздів, виготовлених південнокорейською корпорацією «Хюндай».

Як передає кореспондент Інформаційного центру «Україна-2012», про старт конкурсу на прес-конференції в Києві оголосив заступник генерального директора Укрзалізниці Леонід Лобойко. Перераховуючи вимоги до робіт, він підкреслив, що назви і логотип мають асоціюватися із залізничним транспортом, Україною та швидкісним рухом. Він також наголосив, що підприємство, відповідальне за швидкісне сполучення, працюватиме у складі Укрзалізниці і матиме статус державного підприємства.

Згідно з умовами конкурсу, участь у ньому можуть взяти і громадяни України, й іноземці. Свої пропозиції учасники можуть надсилати до 23 липня 2011 року включно. Кількість варіантів назв від одного учасника необмежена.

Переможці кожної позиції отримають грошову премію розміром 10 тисяч гривень, а також запрошення на презентацію швидкісного руху на маршрутах між приймаючими містами Євро-2012.

Пропозиції можна надсилати на електронну адресу euro2012@uz.gov.ua або на фізичну адресу: м. Київ-150, вул. Тверська, 5, МСП 03680 з поштою «На конкурс».

«Бомжосховищем» проблеми не розв'яжеш

Павло КУЩ, «Урядовий кур'єр»

ПРОЕКТ. На час проведення матчів Євро-2012 донецьких бомжів вирішили поселити до спеціального наметового містечка — на території колишньої військової частини між Донецьком і Макіївкою. «Там задовільні умови — в казармі є вода і опалення, — каже директор Донецького притулку тимчасового проживання і реабілітації бездомних осіб Микола Федорук. — На літній період можна організувати там харчування».

Нині в області на обліку в правоохоронців перебувають понад 16 тисяч бездомних, і щороку їх кількість збільшується на 1,5 — 2 тисячі — здебільшого за рахунок тих, хто звільнився з в'язниці. Зокрема торік пенітенціарні заклади регіону залишило понад 3,5 тисячі осіб, з яких понад 600 не прибули до обраного місця проживання, а пішли жебракувати. А в цілому причини, через які люди опиняються викинутими на вулицю, ті самі — економічні труднощі, закриття підприємств, сумнівні оборудки з житлом, жертвами яких стали бідологи.

Неважко здогадатися: переважна їх більшість зосереджується в обласному центрі, де значно більше шансів знайти місце для нічлігу та розжитися коштами на харчування і спиртне.

«Контингент бездомних формує так звану групу ризику, — зазначає начальник відділу дільничних інспекторів міліції управління громадської безпеки ГУМВС України в Донецькій області Олександр Мацков. — Люди, яким нічого втрачати, легко йдуть на кримінал. Вони й самі нерідко стають жертвами злочинців».

Пошук бездомних нині проходить завдяки так званому соціальному патрулюванню, в якому задіяні представники кількох служб та відомств. Утім, відшукати та направити їх до центру обліку чи спеціалізованих закладів це тільки половина справи. Бо де їх розташувати? Адже на Донеччині діють лише п'ять притулків для бездомних, які можуть запропонувати дах на голову тільки 115 особам із усіх отих 16 тисяч «людей вулиці».

На цьому проблемному фоні ініціатива про створення більш-менш нормальних умов для безхатченків бодай на момент проведення в Донецьку Євро-2012 видається привабливою. А після закінчення Євро-2012? Невже на вулицях знову стане тісно від недавніх мешканців наметових «бомжосховищ»?